

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum iuramentum sit actus patriæ? 4

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

est; & iustitia per quam confirmat quod licitum est. Iudicio autem caret iuramentum incautum: veritate autem iuramentum mendax: iustitia autem iuramentum iniquum siue illicitum.

Ad primum ergo dicendum, quod iudicium non sumitur hic pro executione iustitiæ, sed pro iudicio discretionis, vt dictum est *. Neque etiam veritas hic accipitur secundum quod est pars iustitiæ, sed secundum quod est quædam conditio locutionis.

In cor. a.

Ad secundum dicendum, quod & deuotio, & fides, & omnia huiusmodi, quæ exiguntur ad debitum modum iurandi, intelliguntur in iudicio. Alia enim duo pertinent ad rem, de qua iuratur: vt * dictum est. Quamuis posset dici quod iustitia pertinet ad causam pro qua iuratur.

In cor. a.

Ad tertium dicendum, quod in iuramento est periculum magnum: tum propter Dei magnitudinem, cuius testimonium inuocatur: tum etiam propter labilitatem linguæ humanæ, cuius verba iuramento confirmantur. Et ided huiusmodi magis requiruntur ad iuramentum quam ad alios humanos actus.

A R T I C. I V.

Vtrum iurare, sit actus religionis siue latræ?

485

AD quartum sic proceditur. Videtur, quod iuramentum nõ sit actus religionis siue latræ. Actus enim latræ sunt circa aliqua sacra, & diuina. Sed iuramenta adhibentur circa controuersias humanas, vt Apostolus dicit ad Hebr. 6. Ergo iurare non est actus religionis seu latræ.

¶ 2 Præterea, Ad religionem pertinet cultus Deo offerre, vt * Tullius dicit. Sed ille qui iurat, nihil Deo offert, sed Deum inducit in testem. Ergo iurare non est actus religionis seu latræ.

** lib. 2. de Inuēt. ante fin. li.*

¶ 3 Præterea, Finis religionis seu latræ est reuerentiam Deo exhibere. Hoc autem non est finis iuramenti, sed potius aliquod verbum confirmare. Ergo iurare non est actus religionis.

S E D contra est, quod dicitur Deut. 6. Dominum

B b 4 Deum

Deum tuum timebis, & ipsi soli seruias, ac per nomen illius iurabis. Loquitur autem ibi de seruitute latriæ. Ergo iurare est actus latriæ.

ar. 1. hu-
ius 9.

RESPONDEO dicendum, quod sicut ex dictis patet *, ille qui iurat, inuocat diuinum testimonium ad confirmandum ea quæ dicit. Nihil autem confirmatur nisi per aliquid quod certius est, & potius. Et ideo in hoc ipso quod homo per Deum iurat, proficitur Deum potiore, utpote cuius veritas est indefectibilis, & cognitio vniuersalis. Et sic Deo aliquo modo reuerentiam exhibet. Vnde & Apostolus dicit ad Hebr. 6 quod homines per maiorem se iurant. Et Hieron. dicit super Matt. * quod qui iurat, aut veneratur, aut diligit eum per quem iurat. † Philosoph. etiam dicit in 1. Metaph. quod iuramentum est honorabilissimum. Exhibere autem reuerentiam Deo, pertinet ad religionem siue latriam: unde manifestum est, quod iuramentum est actus religionis siue latriæ.

Mat. 5. si
per illud,
Ego autē
dico non
iurare
omnino,
tom. 9.

† li. 1. c. 3.
dū refert
opinione
Thaletis,
tom. 3.

Ad primum ergo dicendum, quod in iuramento duo considerantur, scilicet testimonium quod inducitur, & hoc est diuinum; & id super quo inducitur testimonium, vel quod facit necessitatem testimonium inducendi: & hoc est humanum. Pertinet ergo iuramentum ad religionem, ratione primi, non autem ratione secundi.

Ad secundum dicendum, quod in hoc ipso quod aliquis assumit Deum in testem per modum iuramenti, proficitur eum maiorem: quod pertinet ad Dei reuerentiam. Et sic aliquid offert Deo, scilicet reuerentiam, & honorem.

Ad tertium dicendum, quod omnia quæ facimus, debemus in Dei reuerentiam facere. Et ideo nihil prohibet, si in hoc ipso quod intendimus hominem certificare, Deo reuerentiam exhibeamus. Sic enim debemus aliquid in Dei reuerentiam facere, ut ex hoc utilitas proximis proueniat: quia etiam Deus operatur ad suam gloriam, & nostram utilitatem.

A R.